

TURUN NORMAALIKOULU
 YLIOPISTON KOULU

Interkulttuurinen Turun normaalikoulu
 Monikulttuurisuusastajien kehittäminen - oppilaan tukeminen
 Anneli Laaksonen, Abdulsalam Ismail TNK

TURUN NORMAALIKOULU
 YLIOPISTON KOULU

- **Monikulttuurisuudesta interkulttuurisuuteen!**
Lähtökohtana inklusiivinen ajattelu- yhteinen koulu kaikille
>Kaikki erilaisia, kaikki samanarvoisia
- **Pyrkimys kulttuuriseen pluralismiin, moniarvoisuuteen ja kotoutumiseen**
- **Moniammatillisuus ja yhteistyö vanhempien kanssa korostuvat**

Jokainen - niin oppilas kuin henkilökunnan jäsenkin - tuntee olevansa hyväksytty ja arvostettu kouluyhteisössä.

27.11.2009

TURUN NORMAALIKOULU
 YLIOPISTON KOULU

Monikulttuurisuus / interkulttuurisuus

- **Monikulttuurisuus** <> kaikki kulttuurit ovat syntyneet vuorovaikutuksessa muiden kulttuurien kanssa> termin juuret Kanadassa
- **Monikulttuurisuus** on kulttuurien kohtaamista, ennakkoluulojen purkamista ja erilaisuuden hyväksymistä > kulttuurien tasa-arvoista rinnakkaiselo (erilaiset maailmankuvat, elämäntavat ja käytännöt kohtaavat, toisuuden ymmärrys-itseymmärrys)
- **Interkulttuurisuus** > eri kulttuurien välistä yhteistoimintaa, vuoropuhelua
- Galtung (2003) korostaa **kulttuurien välistä dialogia**>< molemmat voivat oppia toisiltaan, Mason (2003) korostaa **eettistä lähtökohtaa**> **kunnioitamme toisten oikeutta** elää uskumustensa ja tapojensa mukaisesti; kaikki ihmiset yhtä arvokkaita

27.11.2009

TURUN NORMAALIKOULU
 YLIOPISTON KOULU

Moni-, interkulttuurinen normaalikoulu

- 1980 luvun alkupuoli chileläisiä pakolaisia
- 1990 luvun alkupuoli vietnamilaiset pakolaiset
- 1993 paluumuuttajateen uusi tulokinta - venäjä- ja vironkieliset paluumuuttajat
- 1993 ensimmäiset Kosovon albanait
- 1994 ensimmäiset somalit, yht. 33 oppilasta
- 1996 73 oppilasta
- 1997 92 oppilasta
- 1998 110 oppilasta
- 1999 150 oppilasta
- 2000 170 oppilasta
- 2001 187 oppilasta
- 2002 192 oppilasta
- 2003 220 oppilasta
- 2004 253 oppilasta + 38 (KV) yht. 291
- 2005 266 oppilasta + 72 (KV) yht. 338
- 2006 298 oppilasta + 90 (KV) yht. 388
- 2007 316 oppilasta + 122 (KV) yht. 438
- 2008 337 oppilasta + 111 (KV) yht. 448
- 2009 351 oppilasta + 116 (KV) yht. 467

▪ Perusopetus 47 %, lukio 18 %, koko koulu 39 % ja KV- koulu 53 %

27.11.2009

TURUN NORMAALIKOULU
 YLIOPISTON KOULU

Yleisimmät kielet Turun normaalikoulussa

▪ albania	76
▪ arabia	44
▪ bosnia	29
▪ dari	9
▪ englantia	52/KV
▪ kurdi	49
▪ persia	5
▪ somali	18
▪ venäjä	56
▪ vietnam	38
▪ viro	6

- Muut: afgaani, bulgaria, espanja, kiina, kamboja, ranska, romanian, saksa, serbia, serbokroatia, turkki, huon kieli, hollanti, hindi, unkari, italia, pashto, tanska, aramea

27.11.2009

TURUN NORMAALIKOULU
 YLIOPISTON KOULU

Anneli Laaksonen, TNK

Yleistä tilastotietoa:

- Ulkomaalaisia 132 600 (2007)
- Perusopetuksessa 17 500
- Lukiossa 3000
- Ammatillisessa peruskoulutuksessa 4500, (2,9 % koko oppilasmäärästä)

Vieraskieliset 6-12 -vuotiaat yli 12 000;
 13-15-vuotiaat 6000;
 16-18-vuotiaat 6500

> **Vuoden 2025 ennuste** > joka viides helsinkiläiskoululainen on maahanmuuttajataustainen

27.11.2009

Anne Lehtonen, TNK

- **Maahanmuuttajan taustan merkitys:** onko lähtenyt vapaaehtoisesti vai pakon edessä> kotoutuminen
- **Oppilaan kokonaistilanne,** ikä, elämäkaaren vaihe, Suomeen tuloikä, koulu-, kieli- ja kulttuuritausta, biologinen kehitys,
- **Toisen polven maahanmuuttajat** (moores liytävät toisensa)
- **Identiteetti** ja minäkuva, persoonalliset luonteenpiirteet, aikaisempi oppimishistoria, **etnisen ryhmä tuki** (us. välisukupolvi)
- **Oman äidinkielen** ylläpitäminen ja opiskelu (tutkimus ja käytäntö)
- **Suomi toisena kielenä** > kohti tavoitteellista kaksi-/ monikielisyttä
Maahanmuuttajaperheiden kokemukset lähtömaan koulujärjestelmästä
- > **Yhteistyö kodin ja koulun välillä!** > erilaisia yhteistyömuotoja

27.11.2009 TURUN NORMAALKOULU
YLIOPISTON KOULU

Opettajan monikulttuurinen kompetenssi

Opettajan monikulttuurinen kompetenssi

Tiedot:

- tiedot omasta kulttuurista
- tiedot kulttuurieroista; tiedot, miten kulttuuri vaikuttaa käyttäytymiseen
- tiedot monikulttuurisesta pedagogiikasta

Taidot:

- taidot toimia erilaisten ihmisten kanssa
- monikulttuurisen ryhmän ohjaaminen, monikulttuuriset ohjaustaidot
- pedagogiset taidot oppija- ja opettajakeskeisissä toimintakulttuureissa

Asenteet:

- tietoisuus omista kulttuurisesti sidonnaisista arvoista, normeista ja käyttäytymisestä
- tietoisuus kulttuurien vaikutuksesta tilanteissa

Omakieliset opettajat kulttuuritulkkeja ja linkkejä kodin ja koulun välillä!

27.11.2009 TURUN NORMAALKOULU
YLIOPISTON KOULU

Maahanmuuttajaoppilaan heikon koulumenestyksen syitä:

- opettajien stereotyyppiset asenteet
- opettajien alhaiset odotukset
- mielekkyyden puuttuminen opetussuunnitelmista
- kodin ja koulun välisen yhteistyön ongelmat
- arviointimenetelmien ja kokeiden vääritymät
- koulujärjestelmän rasismi, rasistiset ennakkoluulot ja syrjintä

Selvitymisstrategioita: (Breakwell, G)

Sulautuminen valtakulttuuriin (assimilaatio)
Eristäytyminen vähemmistökulttuuriin piiriin
Kahten kulttuurin strategia
Integroituminen valtakulttuuriin oman identiteetin säilyttäen

27.11.2009 TURUN NORMAALKOULU
YLIOPISTON KOULU

SOSIAALINEN KIELITAITO
BASIC INTERPERSONAL COMMUNICATIVE SKILLS, BICS

- saavutetaan yksilöllisistä eroista riippuen 2-3 vuodessa
- kielitaito on sosiaalisen vuorovaikutuksen väline
- sosiaaliseen kontekstiin perustuvasanavarasto, konkreettiset käsitteet, yksinkertainen kielellinen rakenne; tässä ja nyt –kielitaito, jonka lapsi oppii toiminnassa, tarvitsee rohkaisua uuden kielen käyttämiseen ja virheiden sallimista.

27.11.2009 TURUN NORMAALKOULU
YLIOPISTON KOULU

KOGNITIIVINEN KIELITAITO
COGNITIVE / ACADEMIC LANGUAGE PROFICIENCY, CALP

- saavutetaan yksilöllisistä eroista riippuen noin 6-8 vuodessa
- kielitaito on kognitiivisten toimintojen väline;
- monipuolinen sanavarasto, abstraktien käsitteiden hallinta, taito erottaa erilaisia tekstityyppejä; jos hallitsee hyvin oman äidinkielen, saavuttaa helpommin myös uuden kielen akateemisen kielitaidon, tarvitaan tukea ja ohjausta,
- (amer. Jim Cummins)

27.11.2009 TURUN NORMAALKOULU
YLIOPISTON KOULU

ÄIDINKIELI

- Äidinkieli on ihmisen tärkein kieli, se on **tunteen ja ajattelun kieli**.
- Äidinkieli on lapsen ja vanhempien **yhteinen koti**, jossa on mahdollisuus säilyttää oman kulttuurinsa tapoja ja perinteitä.
- Äidinkieli on myös **perusta uusille kielille** ja siitä lähtee tie kohti kaksikielisyttä / monikielisyttä
- Muisti ankkuroituu kieleen
- Omakielinen tuki, oman äidinkielen opetus> yhteistyö eri opettajaryhmien välillä

27.11.2009 TURUN NORMAALKOULU
YLIOPISTON KOULU

SUOMEN KIELEN ASEMA VIERASKIELISILLE OPPILAILLE

- suomen kieli on sekä oppimisen kohde että sen väline koko kouluajan
- suomea opitaan **kaikissa oppiaineissa**
- uuden kielen oppiminen vie vuosia
- **kielen eri osa-alueet** (puhuminen, lukeminen, kirjoittaminen, luettun ymmärtäminen, kuullun ymmärtäminen sekä rakenteiden hallinta ja kielitaito)
- Oppilaalle opetetaan **suomi toisena kieltä, S2**, mikäli hänen suomen / ruotsin kielen taitonsa ei arvioida olevan äidinkielen tasoinen **KAIKILLA KIELITAIDON OSA-ALUEILLA**
- maahanmuuttajaoppilaan arviointi **voi olla sanallista** koko perusopetuksen ajan **PÄÄTTÖARVIOINTIA** lukuun ottamatta

27.11.2009

Eurooppalainen viitekehysten mukaan kielitaitotasojen kuvausasteikko

- Alkeiskielitaito / auttava kielitaito (A1-A2)
- Peruskielitaito / toiminnallinen kielitaito (B1-B2)
- Edistynyt peruskielitaito / ammatillinen kielitaito (C1-C2)

27.11.2009

Oppilaan avuksi

Tuen portaat - Lähtökohtana yleinen tuki

1. Oma luokka / eriyttäminen
2. Tukiovetus
3. Oppilashuolto
4. Tehostettu tuki
5. Oppimissuunnitelma
6. Osa-aikainen erityisopetus
7. Erityinen tuki
8. Erityisopetuspäätös ja HOJKS

> Varhainen tunnistaminen ja puuttuminen / Erityisopetuksen strategia

27.11.2009

...ON MONTA SÄVYÄ...

- "Ja niin ystävät alkavat yhdessä lukea kirjaa. Ja jokainen nauraa eri asioille."

Ulf Nilsson

27.11.2009

